

Kommunstyrelsen

Motion - Idéstudie om att förlägga en del av Värmdöleden i tunnel

Motion den 18 november 2019 av Sidney Holm och Lisskulla Zayane (MP)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott föreslår kommunstyrelsen att fatta följande beslut.

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att fatta följande beslut.

Kommunfullmäktige beslutar att avslå förslaget i motionen om att kommunen tar fram en idéstudie om att förlägga en del av Värmdöleden i tunnel. Huvudskälet till avslaget är att förslaget om att förlägga en del av Värmdöleden i tunnel är oförenligt med målet om en stadsutvecklingsekonomi i balans till 2030.

Motionen är därmed färdigbehandlad.

Sammanfattning

Motionärerna föreslår att kommunen tar fram en idéstudie om att förlägga en del av Värmdöleden i tunnel. Vägavsnittet som avses är från i höjd med Vikdalsgränd till i höjd med Finntorp eller Alphyddan, en sträcka på 1 500 - 2 000 meter. Vid kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott sammanträde den 18 februari 2020 beslutades att återremittera ärendet för ytterligare bedömning av kostnadsläget. Enheten för strategisk stadsutveckling har därför gjort en övergripande bedömning av vad ett tunnelförslag skulle kunna kosta.

Det är sannolikt att kostnaderna för att förlägga en del av Värmdöleden i tunnel kraftigt kommer överskrida de angivna kostnaderna i motionsförslaget. Kostnaden för Värmdöleden i tunnel uppskattas till mellan 3 och 4 miljarder kronor. I nuläget visar prognoser på att det generellt är en stor utmaning att nå målet om en stadsutvecklingsekonomi i balans till 2030 och kommunens långsiktiga ekonomi. Möjliga intäkter från främst markförsäljning för bostäder som beskrivs i motionsförslaget bedöms

inte kunna täcka kostnaderna för tunnelprojektet, även om en hög exploateringsgrad föreslås. Motionärerna beskriver nyttor av att förlägga en del av Värmdöleden i tunnel. Det skulle möjliggöra en tystare och trevligare stadsmiljö, skapa ytor för idrottsändamål samt naturmark och ytterligare stadsbebyggelse. Trots potentiella nyttor bedöms de höga kostnaderna och osäkerheterna kopplat till ett projekt av denna dignitet vara så stora att det i nuläget inte motiverar att initiera en idéstudie. Med hänsyn till ovan nämnda omständigheter föreslås kommunfullmäktige att besluta att avslå förslaget i motionen.

Förslagen i motionen

Motionärerna föreslår att kommunen tar fram en idéstudie om att förlägga en del av Värmdöleden i tunnel. Vägavsnittet som avses är från i höjd med Vikdalsgränd till i höjd med Finntorp eller Alphyddan, en sträcka på 1 500 - 2 000 meter.

Tidigare beslut

Vid kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott sammanträde den 18 februari 2020 beslutades att återremittera ärendet för ytterligare bedömning av kostnadsläget.

Enheten för strategisk stadsutvecklings utredning och bedömning

Enheten för strategisk stadsutveckling har efter återremittering gjort en övergripande bedömning av vad ett förslag enligt motionen skulle kosta.

De tekniska förutsättningarna för att förlägga en del av Värmdöleden i tunnel har tidigare studerats mycket översiktligt i planprogrammet för centrala Nacka (antaget av kommunstyrelsen 2015). Två alternativa tunneldragningar studerades, där den ena ansluter till Nacka trafikplats (Vikdalsvägen) och den andra till Saltsjöbadsleden (Skvaltans trafikplats). Båda förslagen innebär att tunneln börjar vid Kaffebacken för att minimera påverkan på trafikplatsen där Östlig förbindelse skall anslutas. Längre österut passerar båda tunnelalternativen under Kvarnholmsförbindelsen. De två tunnelalternativen som anges i planprogrammet kan vara möjliga att genomföra i ett senare skede men ingår inte som en del av pågående planering.

Vidare bedöms inte motionsförslaget vara kompatibelt med den trafiklösning med ramper och extra körfält som redovisats i den pågående processen för riksintresseprecisering av Östlig förbindelse. Trafikverket förväntas fatta ett beslut om det preciserade riksintresset under första halvåret 2020. Enheten för strategisk stadsutveckling ser även svårigheter med att få en tunnel enligt motionsförslaget att fungera tillsammans med trafikplats Kvarnholmen.

Bergtunnlar är komplexa projekt och det är inte helt enkelt att göra jämförelser med andra projekt. Det i nutid närmast jämförbara projekt är det pågående Förbifart Stockholm, vilken planeras vara klar för trafikering 2030. En tunnel för del av Värmdöleden och förbifarten är jämförbara på så vis att båda kommer ha en stor tunnelarea med breda tunnelrör och tre eller fyra körfält i vardera riktningen. I dagsläget är kostnaden för förbifarten beräknad till

37,7 miljarder kronor för 21 kilometer väg, vilket motsvarar 1,8 miljoner kronor per meter dubbeltunnel. Motsvarande kostnad för en tunnel på del av Värmdöleden skulle innebära en kostnad på 3 till 4 miljarder kronor. Det kan tilläggas att stora bergtunnelprojekt ofta går över planerad budget och följdkonsekvenserna på områden och funktioner som berörs av själva projektet är svåra att bedöma. Förbifart Stockholm har hittills överskridit ursprunglig budget med cirka 22 %. Ett annat regionalt exempel är utbyggnaden av tunnelbanan i Stockholms län som har en fördyring om cirka 40% innan byggstart. Det är sannolikt att kostnaderna för att förlägga en del av Värmdöleden i tunnel kraftigt kommer överskrida de angivna kostnaderna i motionsförslaget.

I nuläget visar prognoser på att det generellt är en stor utmaning att nå målet om en stadsutvecklingsekonomi i balans till 2030 och kommunens långsiktiga ekonomi. Möjliga intäkter från främst markförsäljning för bostäder som beskrivs i motionsförslaget bedöms inte kunna täcka kostnaderna för tunnelprojektet, även om en hög exploateringsgrad föreslås. Motionärerna beskriver nyttor av att förlägga en del av Värmdöleden i tunnel. Det skulle möjliggöra en tystare och trevligare stadsmiljö, skapa ytor för idrottsändamål samt naturmark och ytterligare stadsbebyggelse. Trots potentiella nyttor bedöms de höga kostnaderna och osäkerheterna kopplat till ett projekt av denna dignitet vara så stora att det i nuläget inte motiverar att initiera en idéstudie.

Med hänsyn till ovan nämnda omständigheter föreslår enheten för strategisk stadsutveckling att kommunfullmäktige beslutar att avslå förslaget i motionen.

Ekonomiska konsekvenser

Att förlägga en del av Värmdöleden i tunnel skulle innebära stora ekonomiska konsekvenser för Nacka kommun. De förväntade intäkterna och övriga nyttor bedöms inte kunna kompensera de höga kostnaderna och osäkerheterna kopplat till ett projekt av denna dignitet. Enhetens bedömning är att en tunnel på del av Värmdöleden kan komma att kosta mellan 3 och 4 miljarder kronor, baserat på jämförelse med Förbifart Stockholms kilometerkostnad. Det finns risk för att kostnaderna för stora bergtunnelprojekt blir större än dess ursprungliga budget. Med tanke på att kommunen redan har flera pågående stora infrastrukturprojekt som påverkar ekonomin i hög utsträckning, är det inte aktuellt att starta en idéstudie för att förlägga del av Värmdöleden i tunnel.

Förslag till beslut medför dock inga ekonomiska konsekvenser för Nacka kommun.

Konsekvenser för barn

Att förlägga delar av Värmdöleden i en tunnel skulle möjliggöra en tystare stadsmiljö. Det skulle även kunna skapa ytor för idrottsändamål, och naturmark, vilket skulle innebära positiva effekter för barn. Detta ska dock vägas mot kostnaderna och det är viktigt med en kommunal ekonomi i balans för nuvarande och framtida generationer.

Bilaga

Motion – Idéstudie om en tunnel för delar av Värmdöleden den 11 november 2019 av Sidney Holm (MP) och Lisskulla Zayane (MP)

Frida Foley
T.f. enhetschef
Enheten för strategisk stadsutveckling

Henrik Svensson
Översiktsplanerare
Enheten för strategisk stadsutveckling